

ner og de Stæder, som hidtil have havt disse Goder, ved samme, men det opvækker ogsaa et meget føleligt Savn, at det, man hidtil har havt, bliver frataget, og det opvækker undertiden en ikke ringe Forbittrelse. At der og ved de Dotationer, der af Kronen bleve gjort til Slagelse lærde Skole, er taget Hensyn til de locale Forhold, det forekommer mig at ligge ganske klart for Dagen. Den vigtigste Donation, som er gjort til Skolen, har været den Andeel, den har af Hospitalets Indtægter, om hvis Bessaffenhed jeg i det følgende nærmere skal komme til at ytre mig; men jeg anmærker kun her, at denne Skole saaledes fornemmelig blev doteret ved det Gods og Tiende, som forhen havde tilhørt Antvorskov Kloster, og det er dog meget naturligt, at man i det Dieblis, man havde en heel Masse af geistligt Gods og Tiende at fordele, saa tog Hensyn til de Districter og Stæder, som forhen havde nydt Godt deraf, og da det vistnok er en betydelig Fordeel for Slagelse, at Antvorskov Kloster, som var et anseeligt Kloster, og som baade havde megen Indflydelse paa Dannelsen og udøvede en ikke ringe Belysende, blev ophævet, saa fandt man det meget billigt, at Slagelse By paa en fortrinlig Maade skulde nyde Godt af Antvorskov Klosters Gods. En anden ikke ubetydelig Donation har Skolen faaet fra Heininge forrige Bispetiende nu Kongetiende, et Sted, som ligger i Nærheden af Slagelse, og det er meget rimeligt, at man ogsaa har taget Hensyn dertil. Man har vistnok ikke dengang tænkt paa det abstracte Begreb om Staten og Almeenvæltet, hvorefter man nu troer, at alle Ting skulle ordnes, saa at det, som har bestaaet længe, og som har slaaet dybe Rødder i den hele Tilværelse, kan rykkes op, blot fordi man i en vis Periode finder, at det almene Vel ikke derved er saa godt besørget, saa at man kunde anvende det, der i sin Tid var givet visse Indretninger, paa noksaa almeennyttige Formaal. En anden Grund, som Ministeriet har anført til Fordeel for den Mening, at der ikke var noget Bindende i de Donationer fra Kronen, hvoraf Slagelse Skole har nydt Godt, er, at det siger, at Staten i en senere Periode har anerkendt det

Princip, at Skolerne ikke stode i et saadant Forhold til de enkelte Communer eller Districter, at det kunde hindre Staten i at nedlægge dem, og det har paaberaabt sig, hvorledes der i 1807 blev dannet et almindeligt Skolefond, hvortil de enkelte Skolers Midler skulde henføres. Men tager jeg Hensyn til Resolution af 22de Mai 1807, seer jeg netop, at den gaaer i en ganske anden Aand end den, ifølge hvilken man nu vil anvende den. Det blev nemlig bestemt, at de Skoler, der havde Overskud, efter at Skolens egne Fornødenheder vare bestridte, skulde afgive det til det almindelige Skolefond. Det var i og for sig selv en temmelig indgribende Foranstaltning, hvorover jeg vel ofte har hørt Beklagelse, men jeg troer dog, at den har havt overveiende Grunde for sig, ligesom jeg ogsaa formener, at den i den ældre Tid har været anvendt med megen Billighed; thi man har altid taget i Agt, at de Skoler, som vare rigeligt doterede, og som ikke alene ingen Understøttelse behøvede fra det almindelige Skolefond, men ogsaa afgav Noget dertil, bleve rigeligt forsynede med deres Fornødenheder, og hvad der vilde have været nægtet de Skoler, som levede af andre Skolers Tilskud, blev derimod tilstaaet de Skoler, som havde rigelige Indtægter og afgav et Overskud. Jeg skal som et Exempel herpaa nævne Roeskilde Skole, hvor der er opført saavel en meget betydelig Skolebygning som en anseelig Rectorbolig, hvortil man tildeels søgte Motiverne deraf, at denne Skole var rig, afgav et betydeligt Tilskud til det almindelige Skolefond, og at altsaa Billighed talte for, at den ikke skulde holdes knapt, fordi den afgav Noget til andre Skoler. Men et Tilfælde som det, hvorom der her er Spørgsmaal, har aldrig existeret; man har intet Exempel paa, at en Skole, som har været rigt doteret, som har været istand til at vedligeholde sig ved Hjælp af sine egne Midler, er bleven nedlagt, for at sætte den almindelige Skolebestyrelse istand til at oprette eller reformere andre Skoler. De Skoler, som hidtil have været nedlagte, have kun været saadanne, som ikke have været forsynede med de fornødne Midler til paa en tidsvarende Maade at vedligeholde sig, og de ere altid blevene nedlagte under billigt Hensyn til, at de Communer eller Stæder,